

Vítejte v Euroregionu Beskydy

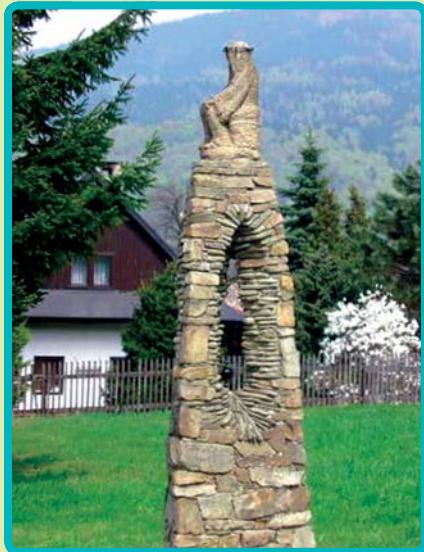

Welcome
Witamy

Realizováno z projektu „Vítejte v Euroregionu Beskydy“ spolufinancovaného z prostředků ERDF v rámci OPPS Česká republika – Polská republika 2007 – 2013

 Nevelká obec Pražmo leží v krásném prostředí beskydských hor v údolí řeky Morávky. Krása zdejšího okolí a zájem o život beskydských horalů přivedly do těchto míst i slezského básníka Petra Bezruče. Pražmo zmíňuje hned v několika básních. Na zdejším hřbitově je také pochována „jeho“ slavná Maryčka Magdónová. Vesnice byla založena zakládací listinou v roce 1777. Při svém založení dostala obec do znaku jelena stojícího mezi dvěma jedlemi. Počet obyvatel obce se výrazně zvýšil v 70. a 80. letech minulého století, kdy Lesní závod Frýdek-Místek přestavěl zastaralé dílny na velké opravárenské středisko. Kostel na Pražmě má starší historii než samotná obec. Již v roce 1762 byl postaven na místě dnes již zrušeného hřbitova dřevěný kostel. Toto území tenkrát patřilo Morávců. Občané Morávky nechtěli založením Pražma přijít o svůj kostel a žádali vrchnost, aby pozemky nadále patřily Morávců a byly takto zaknihovány. Hrabě žádosti vyhověl a teprve ve druhé polovině 20. století byly tyto pozemky převedeny Pražmu. Přesto se farnost dodnes jmenuje Morávka. Starý dřevěný kostel byl zbořen v roce 1875 a na jeho místě stojí kamenný kříž.

Pražmo – v údolí Morávky

Wieś Pražmo – w dolinie rzeki Morávka

 Niewielka wieś Pražmo otoczona pięknym Masywem Beskidów leży w dolinie rzeki Morawki. Miejsce to zachwyciło nawet sławnego śląskiego poetę Petra Bezruča. Zauroczony krajobrazami i życiem miejscowym, umieścił Pražmo w kilku swoich poematach, a dziewczyna spozywająca dzisiaj na tutejszym cmentarzu, stała się bohaterką jego poematu Maryčka Magdónova. Według dokumentu erekcyjnego wieś założono w roku 1777. Wówczas otrzymała ona w godle jelenia z piękną koroną rogów. Ilość mieszkańców wzrosła gwałtownie w latach 70-tych i 80-tych ubiegłego wieku, gdy lokalna firma Lesní závod Frýdek-Místek przekształciła się ze staroświeckiego warsztatu w duże centrum serwisowe. Historia tutejszego kościoła jest starsza niż historia wsi. Drewniany kościół został zbudowany na terenie ówczesnego cmentarza w roku 1762. W tamtych czasach tereny te należały do wsi Morawka. Jej mieszkańcy nie chcieli utracić swojego kościoła ze względu na powstanie nowej wsi Pražmo. Poprosili więc właściciela wsi, by zatrzymał ten obszar w obrębie wsi Morawka i zarejestrował jako swoją własność. Magnat wyraził zgodę, a tereny te prawnie weszły pod zarząd wsi Pražmo dopiero w II połowie XX wieku. Parafia pozostała przy nazwie "Morawka". Stary drewniany kościół został zburzony w 1875 roku, na jego miejscu stanął kamienny krzyż.

The Village of Pražmo – in the Valley of the River Morávka

 Surrounded by the beautiful Beskydy Mountains, a small village of Pražmo lies in the valley of the River Morávka. Even Petr Bezruč, the famous Silesian poet, was attracted to this area by the beauty of this region and his interest in the life of local people in the Beskydy Mountains. He mentions Pražmo in several of his poems and the girl, who became the model for his famous poem Maryčka Magdónova, is buried at local graveyard.

According to the foundation document, the village was established in 1777, when it was given a stag standing between two fir trees in its sign. Number of its population increased largely in 70ies and 80ies of the last century, when a company named Lesní závod Frýdek-Místek turned its outdated workshops into a large repair centre. The history of the church in the village of Pražmo is even older than the history of the village itself. A wooden church was built as early as in 1762 at the place of a former cemetery. The land used to belong to the village of Morávka at that time. Its citizens did not want to lose their church due to the establishment of a new village of Pražmo and asked the nobility to keep the lands in the property of the village of Morávka and to enter them in the land register as its property. The count agreed and the lands were transferred to the village of Pražmo as late as in the second half of the 20th century. The name of the parish still remained Morávka, though. The old wooden church was demolished in 1875 and a stone crucifix stands at its place.

Naučná stezka Prašivá

 Podstatou Naučné stezky Prašivá je popularizace důležitého turistického cíle a zároveň poutního místa na Malé Prašivé, kde se nachází od r. 1640 dřevěný kostel sv. Antonína Paduánského a kde v r. 1921 vybudovala Pobeskydská jednota slezská svou turistickou chatu, spravovanou dnes Klubem českých turistů. Protože výstupové cesty sem míří z mnoha míst, vzniklo celkem šest naučných tras směřujících hvězdicovitě do jediného bodu.

Do projektu se zapojily tyto obce: Morávka, Pražmo, Raškovice, Vyšní Lhoty, Nižní Lhoty, Nošovice, Dobratice a Vojkovice, také Hnojník, Komorní Lhotka a Horní Domaslavice.

Naučná stezka obsahuje 26 informačních tabulí a dvě vyhlídková panoramata po šesti tra-

sách: 1. Morávka–Prašivá, 2. Pražmo–Prašivá, 3. Nošovice–Nižní Lhoty–Vyšní Lhoty–Prašivá, 4. Raškovice–Vyšní Lhoty–Prašivá, 5. Hnojník–Komorní Lhotka–Dobratice–Prašivá, 6. Horní Domaslavice–Vojkovice–Dobratice–Prašivá.

V každé obci, kterou prochází, je jedna tabule věnována základním místním informacím, také historickým faktům, historickým a přírodním zajímavostem případně významným osobnostem, další tabule informují např. o historii průmyslu, salašnickém, popisují pověsti a legendy, jsou zde tabule i o samotné chatě na Prašivé, pivovaru Radegast a řece Moravce. Naučná stezka Prašivá tak nabízí mnoho nových informací, ale především zajímavý výlet v krásné přírodě, který zvládnou i méně zdatní turisté.

Szlak przyrodniczy Prašivá

 Szlak przyrodniczy Prašivá popularzuje turystyczną atrakcję – Wzgórze Malá Prašivá, które jest jednocześnie miejscem pielgrzymkowym. Tu znajduje się drewniany kościołek Św. Antoniego z Padwy pochodzący z 1640 roku oraz zbudowana w 1921 roku siedziba organizacji "Podbeskidzka Wspólnota Śląska". Obecnie jest ona administrowana przez Czeski Klub Turystyczny. Wzgórze Prašivá jest jednocześnie punktem zbornym ścieżek sieci sześciu szlaków wpisanych w projekt, do którego przystąpiły takie wioski jak: Morávka, Pražmo, Raškovice, Vyšní Lhoty, Nižní Lhoty, Nošovice, Dobratice i Vojkovice, Hnojník, Komorní Lhotka i Horní Domaslavice. Szlak przyrodniczy obejmuje 26 tablic informacyjnych, dwa punkty widokowe oraz sześć tras zbiegających się na kształt gwiazdy na wzgórzu Prašivá:

1. Morávka–Prašivá, 2. Pražmo–Prašivá, 3. Nošovice–Nižní Lhoty–Vyšní Lhoty–Prašivá, 4. Raškovice–Vyšní Lhoty–Prašivá, 5. Hnojník–Komorní Lhotka–Dobratice–Prašivá, 6. Horní Domaslavice–Vojkovice–Dobratice–Prašivá.

W każdej wiosce leżącej na szlaku znajduje się jedna tablica opisująca informacje lokalne, fakty historyczne, ciekawostki przyrodnicze oraz listę znanych osobistości wywodzących się z danej miejscowości. Pozostałe tablice przedstawiają historię lokalnego przemysłu i hodowli, regionalne opowieści i legendy, ciekawostki o Browarze Radegast, rzece Morawce oraz Wzgórzu Prašivá. Szlak przyrodniczy Prašivá pozwala gościom nie tylko poznać mnóstwo informacji, ale także pozwala pokonać malowniczą trasę, która jest dostępna niemal dla każdego, nie tylko dla wyczynowców.

Prašivá Nature Trail

 The aim of the Prašivá Nature Trail is popularization of an important tourist destination, Malá Prašivá Hill, that is at the same time a pilgrimage place. A wooden church of St. Anthony of Padua from 1640 is situated there and an organization named Pobeskydská jednota slezská built its lodge there in 1921. Nowadays it is administrated by Klub českých turistů (the Czech Tourist Club). Rise paths from many places head for this central point, therefore there are six nature trails. The following villages joined the project: Morávka, Pražmo, Raškovice, Vyšní Lhoty, Nižní Lhoty, Nošovice, Dobratice and Vojkovice, Hnojník, Komorní Lhotka and Horní Domaslavice. The trail comprises 26 information panels and two view points as well as six star-shaped tracks converging on Prašivá Hill: 1. Morávka–

Prašivá, 2. Pražmo–Prašivá, 3. Nošovice–Nižní Lhoty–Vyšní Lhoty–Prašivá, 4. Raškovice–Vyšní Lhoty–Prašivá, 5. Hnojník–Komorní Lhotka–Dobratice–Prašivá, 6. Horní Domaslavice–Vojkovice–Dobratice–Prašivá.

In each village on the track, there is one panel giving information on elementary local data, historical facts, historical and natural interests or on famous personalities. Other panels show information e.g. on the history of industry and pasturage; give stories and legends and there are also panels devoted to the lodge on Prašivá Hill, the Radegast Brewery and the River Morávka. Prašivá Nature Trail provides its visitors with plenty of new information and above all with an interesting trip in a beautiful landscape suitable not only for able-bodied tourists but for nearly all.

Paragliding – létání na Malé Prašivé

 Málokterý turista v Beskydech ví, že tyto hory patří k nejlepším terénům pro volné létání v České republice. Jedno z takových míst, kde se létá, je také nedaleko Vyšních Lhot. Na západním svahu Malé

Prašivé v nadmořské výšce 685 metrů nad mořem se nachází nejnovější oficiální startovací plocha pro paragliding, která vznikla z iniciativy Beskydské školy létání. Podle letových podmínek lze přistát nejméně na

dvou místech ve vzdálenosti 0,7 nebo 1,1 km, při zdolání převýšení 215, resp. 465 m.

Tento letový terén je vhodný také pro tandemový paragliding. Díky jednoduché příjezdové cestě, příjemné restauraci a venkovnímu posezení s houpačkami nabízí využití pro celou rodinu. Létání v tandemu se zkušeným pilotem může zažít každý, kdo stojí o nevšední zážitek. Ve volném prostoru si pak může naplno vychutnat krásu paraglidingu. Po vystoupání do dostatečné výšky může vyzkoušet intenzivní přetížení v různých rotacích při

akrobatických tandemových letech nebo se s profesionálními piloty vydat na skutečné dobrodružství – přelet Beskyd.

Paragliding není jen volné létání, je to životní styl. Kdo jednou prospad jeho kouzlu, už navždy jím zůstane učarovaný. Školy paraglidingu nabízejí mnoho variant kurzů. Paragliding je o trpělivosti, správných rozhodnutích a dobrém odhadu svých schopností a dovedností. Přináší pilotům skutečně nevšední zážitky a mnoho nových zajímavých přátel. Máte chuť to vyzkoušet?

Více na: www.chciletat.cz

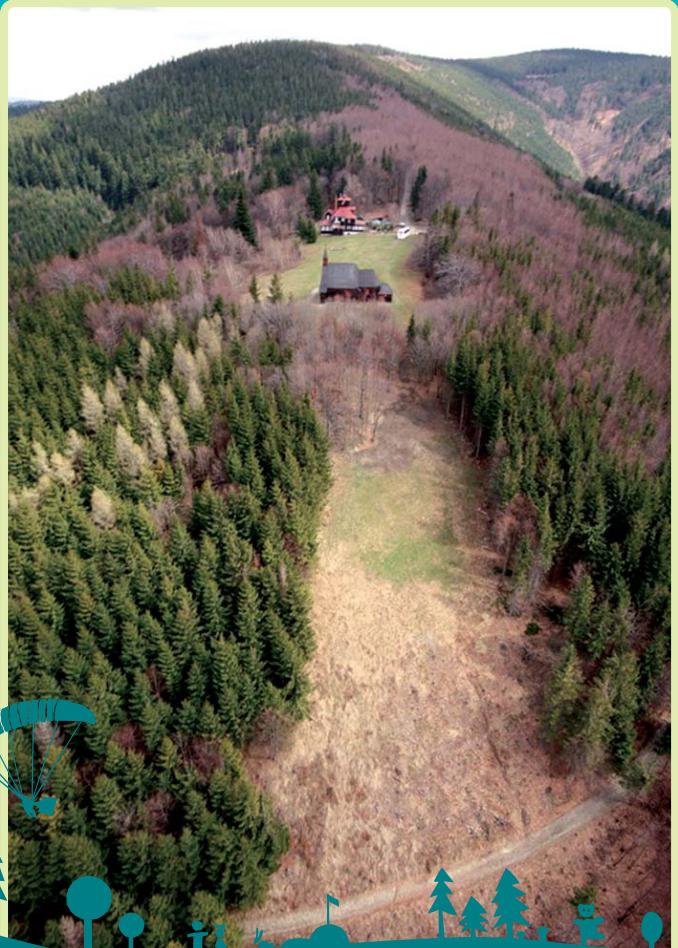
Paralotniarstwo – loty nad wzgórzem Malá Prašivá

Niewielu turystów wie, że Masyw Beskidu jest jednym z najlepszych rejonów w Republice Czeskiej do uprawiania lotniarstwa. Niedaleko wsi Vyšní Lhoty, na zachodnim zboczu wzgórza Malá Prašivá (685 m n.p.m.) znajduje się paralotniarski punkt startowy, otwarty przez Beskidzką Szkołę Latania. W zależności od warunków pogodowych, lądowanie może nastąpić w odległości 0,7 lub 1,1 km, po pokonaniu 215 lub 465 metrów różnicy wysokości. Tereny te są również odpowiednie do latania w tandemie. Łatwy dojazd oraz zlokalizowana tam restauracja z zewnętrznymi tarasami pozwala na uczestnictwo w tym sporcie całym rodzinom. Latanie w tandemie z doświadczonym pilotem jest niezwykle ekscytujące. Po osiągnięciu

odpowiedniej wysokości można wypróbować różne figury akrobacyjne lub podziwiać widoki bez konieczności kierowania lotnią samemu. Prawdziwym wyzwaniem może natomiast okazać się przelot z pilotem nad szczytami Beskidów. Paralotniarstwo to nie tylko zwykłe latanie, ale styl życia. Gdy raz się znajdziemy pod jego urokiem, pozostaniemy pod wrażeniem na zawsze. Ten sport uczy cierpliwości, podejmowania decyzji oraz właściwej oceny swoich możliwości i umiejętności. Dzięki niemu zdobędziemy unikalne doświadczenia, a także nowych znajomych zafascynowanych nim. Szkoly paralotniarskie oferują wiele różnych kursów. Chciałbyś spróbować? Więcej informacji znajdziesz tutaj: www.chciletat.cz.

Paragliding – Flying on Malá Prašivá Hill

 A few tourists in the Beskydy Mountains know that these mountains belong to the best areas for free flying in the Czech Republic. One of the places suitable for flying is situated near the village of Vyšní Lhoty. On the western slope of Malá Prašivá Hill, 685 a.s.l., there is the newest official paragliding starting point initiated by Beskydská škola létání (the Beskydy Mountains Flying School). Depending on flight conditions, at least two places can be used for landing in the distance of 0.7 or 1.1 km with the drop of 215 or 465 m. This flight terrain is suitable also for tandem paragliding. Due to a simple access road, a pleasant restaurant with outside seating and swings, it offers a background for all family. Tandem flying with an experienced pilot can be en-

joyed by anybody who is interested in an unusual experience. Paragliding applicants can then fully enjoy the beauties of paragliding in a free space. After reaching a sufficient height, intensive gravity load in various rotations during acrobatic tandem flights can be tested. There is even a possibility to experience a real adventure – to fly over the Beskydy Mountains with professional pilots. Paragliding is not only a free flying, it is a life style. If you once fall under its spell, you will be enchanted by it forever. Paragliding schools offer many types of courses. Paragliding is about patience, right decisions and correct estimation of your abilities and skills. It provides the pilots with truly unusual experience and many interesting friends. Would you like to try it? More details at: www.chciletat.cz.

Vyšní Lhoty

 Vyšní Lhoty jsou podhorská obec, která leží na úpatí Moravskoslezských Beskyd pod vrcholkem Prašivá (843 m n. m.). Rozkládá se na pravém břehu řeky Morávky, jihovýchodním směrem od města Frýdek-Místek. Na řece Morávce byl v obci vybudován jez, který slouží k odvodu větší části toku řeky do přivaděče pro přehradní nádrž Žermanice, tento jez je technickou raritou obce. Pod jezem je na řece vyhlášena národní přírodní památka Skalická Morávka. Část obce se nachází v chráněné oblasti CHKO Beskydy. V obci vede několik turistických a cykloturistických tras, např. mezinárodní cyklotrasa Greenway Krakow-Morava-Vídeň, Beskydy Radegast Cyklotrack, Beskydsko-karpatská magistrála, cyklotrasa na Ostravici a další přes Žermanice do Frýdku-Místku. Trasy vás povedou i kolem řeky Morávky, kde se nachází krásná přírodní místa ke

koupání, dovedou vás k dřevěnému kostelu a turistické chatě na Prašivé, která nabízí i ubytování. Navštívit můžete i přímo u trasy ležící restauraci Kohutka, s bazénem, krásným výhledem a vlastním pivovarem čepu-

jícím pivo Kohut, která má pro cyklisty zřízeno venkovní posezení. Zastavit se můžete i na sportovišti vedle mateřské školy, které nabízí tenisový kurt, houpačky, kolotoče a ping-pongový stůl.

Vyšní Lhoty

 The village of Vyšní Lhoty is a village lying at the foothills of the Moravskoslezské Beskydy Mountains under the hill of Prašivá (843 a.s.l.). It is situated on the right bank of the River Morávka, south-east of the town of Frýdek-Místek. A weir, technical rarity of the village, was built on the River Morávka there. It serves as a deflector of a larger part of the river stream to a feeder canal for Žermanice storage reservoir. Under the weir, there is a national natural monument Skalická Morávka. A part of the village is situated in CHKO Beskydy (The Beskydy Mountains Protected Landscape Area). Several foot paths and tracks for cyclists lead through the village of Vyšní Lhoty, e.g. the international cycle track Greenway Cracow-Moravia-Vienna; Beskydy Radegast Cyklotrack (the Beskydy Mountains Radegast cycle track); the Beskydy Mountains-the Carpathian Mountains long-distance cycle track and cycle tracks to the village of Ostravice and to the town of Frýdek-Místek via the village of Žermanice. The tracks will lead you around the River Morávka with beautiful natural places for bathing and will take you as far as the wooden church and the lodge on Prašivá Hill that offers also accommodation. You can visit Kohutka, the restaurant situated exactly at the track, with a swimming pool, beautiful view and brewery producing its own beer named Kohut with an outside seating for cyclists. You can make a stop at a sports field next to the kindergarten offering a tennis court, swings, merry-go-rounds and a table-tennis table.

Vyšní Lhoty

 Wieś Vyšní Lhoty w języku polskim znaczy Ligota Góra, leży u podnóża Góra Śląsko-Morawskich, niedaleko wzgórza Prašivá (843 m n.p.m.), na prawym brzegu rzeki Morawka, na południowy-wschód od Frýdka-Místka. Tu na rzece Morawka zbudowano groblę – techniczną, będącą osobliwością tego regionu. Grobla oddziela dużą część nurtu rzeki od kanału prowadzącego do zbiornika wodnego Žermanice. U podnóża grobli znajduje się pomnik przyrodniczy Skalická Morávka. Część wsi jest usytuowana w Beskidzkim Parku Krajobrazowym. Przez wieś Vyšní Lhoty prowadzi szereg szlaków dla turystów pieszych i rowerowych, np. międzynarodowy szlak rowerowy Greenway Kraków – Morawy – Wiedeń; Beskidzki Szlak Rowerowy Radegast; długodystansowy szlak rowerowy Beskydy – Karpaty; szlaki rowerowe do wsi Ostravice i do Frýdka-Místka przez wieś Žermanice. Szlaki prowadzą wzdłuż rzeki Morawka, oferując miejsca do orzeźwiającej kąpieli czy też do drewnianego kościołka i chaty na wzgórzu Prašivá, gdzie można przenocować. Zwiedzający mogą zagościć w znajdującej się na szlaku restauracji Kohutka, skorzystać z basenu, podziwiać widoki, bądź też, siedząc na zewnętrznym tarasie, napić się lokalnego piwa Kohut. Można również zatrzymać się na boisku obok przedszkola, zagrać w tenisa ziemnego lub stołowego, pozuwać się czy pokręcić na karuzeli.

Zabytki sakralne

 Na terenie ziemi pszczyńskiej zachowały się drewniane kościołki świadczące o wysokim kunszcie tutejszych cieśli. Zabytki architektury drewnianej wraz z otoczeniem, które niemal nie zmieniło się od wieków, stanowią bardzo atrakcyjne akcenty w krajobrazie i są chętnie odwiedzane przez turystów.

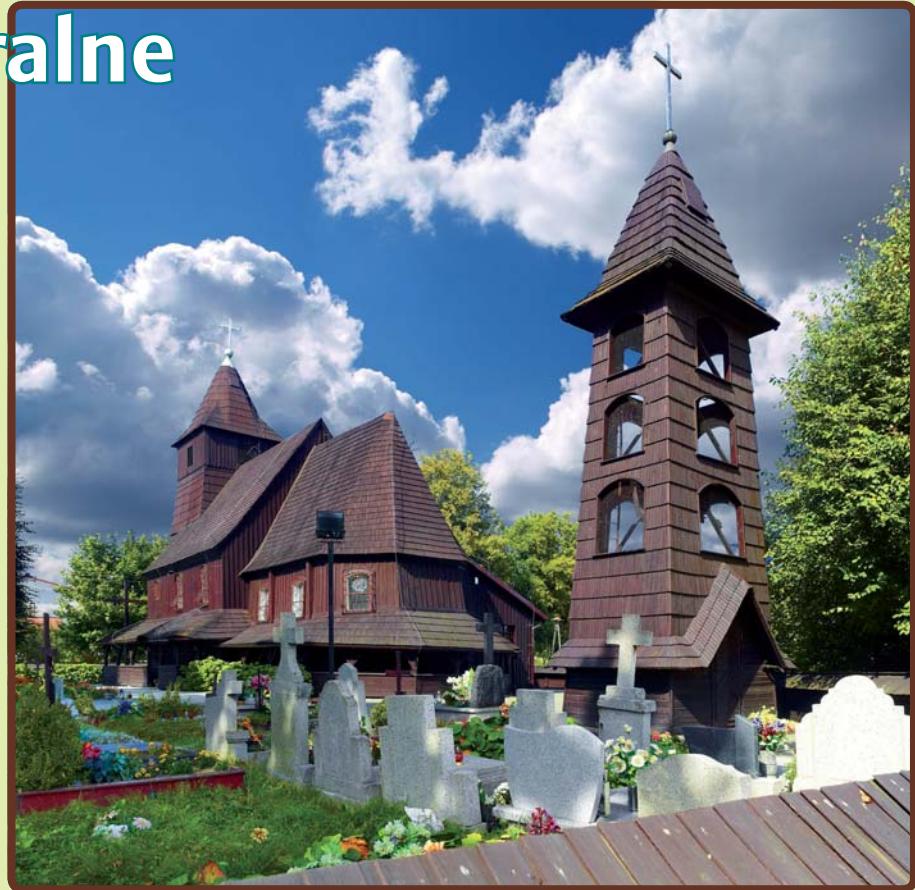
Można je zobaczyć w Pielgrzymowicach, Łące, Wiśle Małej, Grzawie, Miedźnej, Ćwiklicach i Górze. Stanowią one fragment jednego z najatrakcyjniejszych szlaków turystycznych regionu prowadzącego od Śląska przez Małopolskę po Podkarpacie.

Církevní památky

 Na území pszczyńskiej oblasti se dochovaly dřevěné kostelíky svědčící o vysoké řemeslné dovednosti zdejších tesářů. Památky dřevěné architektury spolu s prostředím, které se po staletí téměř nezměnilo, jsou velmi atraktivní místa, která jsou často navštěvována turisty.

Můžete je vidět v Pielgrzymowicích, Łące, Wiśle Małej, Grzawie, Miedźnej, Ćwiklicích a Górze. Jsou součástí jedné z nejkrásnějších turistických tras vedoucích z regionu Slezska přes Malopolské do Podkarpacií.

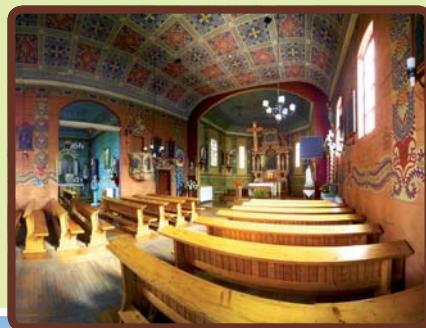

Church Sights

 Wooden churches showing high craftsmanship level of local carpenters remained preserved in the surroundings of the town of Pszczyna. Wooden sights as well as the landscape that has hardly changed during the centuries are highly attractive places which are of-

ten visited by tourists.

They are situated in the villages of Pielgrzymowice, Łąka, Wiśla Mała, Grzawa, Miedźna, Ćwiklice and Góra and they are a part of one of the most beautiful tourist routes leading from the region of Silesia via Lesser Poland to Prykarpattia.

Pszczyna – Perłą Górnego Śląska

Powiat Pszczyński, to miejsce w którym dobrze się mieszka, odpoczywa i miło spędza czas. Korzystne położenie, klimat i walory krajobrazowe sprawiają, że jest to obszar atrakcyjny turystycznie. Uroki naszego regionu oczarowały i nadal zachwycają wielu odwiedzających.

Głównym miastem powiatu jest Pszczyna zwana Perłą Górnego Śląska. W samym sercu miasta znajduje się średniowieczny rynek, malownicza starówka i przepiękne Muzeum Zamkowe. Zielonymi alejkami Parku można udać się do Skansenu „Zagrody Wsi Pszczyńskiej”, Muzeum Prasy Śląskiej, bądź też odwiedzić króla puszczy, który zamieszkuje dziką część parku, zwaną „Zwierzyńcem”.

Ziemia Pszczyńska to także region o wspaniałych walorach krajoznawczych. Gminy tworzące nasz powiat posiadają wiele

atrakcyjnych miejsc wartych zobaczenia. Na szczególną uwagę zasługują wiejskie drewniane kościołki świadczące o wysokim

kunscie tutejszych cieśli. Zabytki architektury drewnianej wraz z otoczeniem, które niemal od wieków się nie zmieniło, stanowią atrakcyjne akcenty w krajobrazie i są chętnie odwiedzane przez turystów.

Ponadto w naszym powiecie postaje coraz więcej prywatnych kolekcji i zbiorów etnograficznych, obrazujących życie naszych przodków. Wymienić tu należy kolekcję Jana Tadeusza Żyły z Jankowic, Muzeum Regionalne „Smolarnia” w Kobiórzu oraz zbiory etnograficzne Państwa Szenderów z Suszca. Wyjątkową architekturą wyróżniają się pałacyki w Rudoltowicach, „Bażantarnia” w Porębie, księżycy pałacyk myśliwski w Promnicach czy też dworek „Ludwikówka” w Pszczynie.

Pszczyna – perla Horního Slezska

 Oblast Pszczyny je mísítem, kde se dobře žije, relaxuje a příjemně tráví volný čas. Výhodná poloha, podnebí a vzácná krajina působí, že se jedná o velmi atraktivní oblast pro turisty. Půvab regionu okouzlil a nadále uchvacuje mnoho návštěvníků těchto malebných koutů.

Hlavním městem okresu je Pszczyna, nazývaná perlou Horního Slezska. V samém srdci města se nachází středověký rynek, malebné staré město a překrásné zámecké muzeum. Zelenými stezkami parku se můžete vydat do skanzenu zemědělských usedlostí, Muzea slezského tisku nebo k návštěvě krále lesů, jenž žije v divoké části parku, které se říká „Obora“.

Region Pszczyny je také oblast skvělých výhledů s velkolepou

okolní krajinou. Obce tvořící tento okres mají mnoho zajímavých a okouzljících míst stojících za zhlédnutí. Za zmínu stojí zejména venkovské dřevěné kostely svědčící o kumštu místních řemeslníků. Dřevěná architektura zasazená do přírodního prostředí přitahuje turisty.

Navíc v okrese vzniká stále více soukromých kolekcí a etnografických sbírek zachycujících život našich předků. Za zmínu stojí sbírky Jana Tadeusza Żyły z Jankowic, regionální muzeum „Smolarnia“ v Kobiórzu a etnografické sbírky rodu Szenderówců z Suszce. Velmi pohlednou architekturu představují paláce v Rudoltowicích, „Bażantarnia“ v Porębě, knížecí lovecký zámeček v Promnicích nebo rezidence „Ludwikowka“ v Pszczyně.

The Town of Pszczyna – the Pearl of Upper Silesia

The area of Pszczyna is a place good for living, relaxation and free time activities. Its location, climate and unique landscape make this place a very attractive tourist area. The beauty of the region has enchanted many visitors to these picturesque parts of Poland.

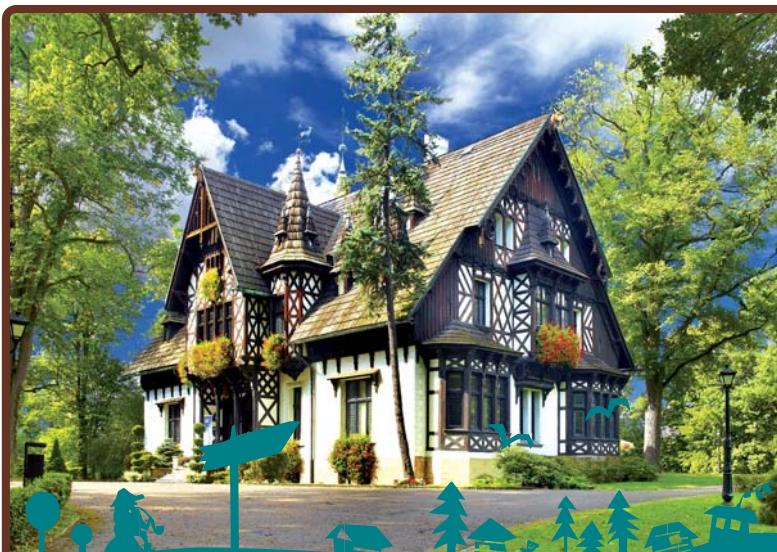
tivating places that are worth seeing. To mention but a few, there are wooden country churches showing evidence of local craftsmen's artistry. Wooden architecture situated in the landscape is a popular tourist attraction.

Besides, more and more private collections and ethnographic collections documenting the life of our predecessors have been established in that region. The collection of Jan Tadeusz Żyła from the village of Jankowice, „Smolarnia“, the regional museum in the village of Kobiór, and the ethnographic collections of the Szender family in the village of Suszec are worth mentioning.

The town of Pszczyna, the capital of the region, is called "the pearl of Upper Silesia". There is a medieval square in the very heart of the town, a picturesque old town and a glorious castle museum. Green parkways can take you to the Open-Air Museum of Farmhouses, to the Silesian Museum of Press or to the visit of the king of the forests that lives in the wild part of the park called the „Game Preserve“.

The region of Pszczyna is also an area with magnificent view points and enchanting landscape. The villages of this region can boast with a great many interesting and cap-

The palaces in the village of Rudoltowice, „Bażantarnia“ in the village of Poręb, the princely hunting lodge in the village of Promnice or the residence „Ludwikowka“ in the town of Pszczyna show a very neat architecture.

Zastávka k rekreaci

 Oblast Pszczyny je protkána četnými stezkami a trasami pro pěší i cyklisty, které umožňují ocenit zdejší krajinu a poskytují chvíle relaxace a oddechu. Aktivní odpočinek a rekreaci poskytují také dvě střediska vodních sportů v obcích Łąka a Suszec. Mnoho stájí a jízdáren nabízí aktivní odpočinek v sedle a pro příznivce bruslení a skateboardingu vznikl hned vedle skanzenu skatepark.

K dispozici místním i turistům jsou četná sportovní zařízení, sportovní haly a koupaliště v obcích, kluziště, lezecké stěny a komplexy hřišť.

Przystanek rekreacja

 Ziemia Pszczyńska poprzecinana jest licznymi szlakami i ścieżkami przeznaczonymi zarówno dla turystów pieszych, jak i rowerowych. Pozwalają one docenić walory krajobrazowe, zapewniają chwile relaksu i wytchnienia. Aktywnemu wypoczynkowi i rekreacji sprzyjają również dwa ośrodki sportów wodnych w Łące i Suszcu. Liczne stajnie i ośrodki rekreacji konnej zapewniają aktywny wypoczynek w siodle, a z myślą o zwolennikach jazdy na rolkach czy deskorolkach, tuż obok skanzenu, powstał skatepark. Do dyspozycji mieszkańców i turystów pozostają liczne ośrodki sportowe, hale sportowe i baseny w gminach, lodowiska, ścianki wspinaczkowe i kompleksy boisk.

Relaxation Stop

 The area of Pszczyna is rich in numerous footpaths as well as cycle tracks that allow visitors to admire the landscape and offer time for relaxation and rest. Two water sports centres in the villages of Łąka and Suszec enable also an active way of spending free time. Many stables and horse ranches offer their visitors active resting in the saddle and a skatepark near the Open-Air Museum was built for skating and skateboarding fans. Local people as well as tourists can take advantage of plenty of sports centres, halls and swimming pools in the villages, skate rinks, climbing walls and playground complexes.

W świecie przyrody

Powiat Pszczyński, pełen lasów i wód, uznawany jest za zielone płuca Śląska. W dniu dzisiejszym na terenie dawnej puszczy pszczyńskiej rozwija się życie turystyczne, gdzie powstaje wiele kilometrów ścieżek rowerowych, przebiegających przez urokliwe tereny leśne. W Nadleśnictwie Kobiór znajdują się dwa rezerwaty przyrody: Babczyna Dolina, która obejmuje ochroną zespół boru trzecinnikowego z wieloma gatunkami mszaków i roślin naczyniowych oraz drugi rezerwat „Żubrowisko”, powołany w celu ochrony gatunkowej żubra. To właśnie żubry są jedną z największych atrakcji powiatu. Zamieszkują one dawną część Puszczy Pszczyńskiej w Jankowicach k. Pszczyny, gdzie obecnie mieści się Ośrodek Edukacji Ekologicznej „Pszczyńskie Żubry”. Oko w oko z królem puszczy można także spotkać się zaledwie kilka metrów od pszczyńskiej starówki i zamku, gdzie w dzikiej scenerii parku Zwierzyniec powstała Pokazowa Zagroda Żubrów. Na terenie powiatu znajduje się wiele ścieżek dydaktycznych i edukacyjnych oraz szereg pomników przyrody reprezentowanych przez kilkusetletnie dęby, lipy, aleje dębowe oraz chronione rośliny.

Ve světě přírody

Oblast Pszczyny, plná lesů a vody, je považována za zelené plíce Slezska. Dnes se na plochách davných lesů rozvíjí turistický ruch, bylo vytvořeno mnoho kilometrů cyklostezek, procházejících krásnými lesními terény.

V lesní správě Kobiór se nachází dvě přírodní rezervace: Babczyna Dolina, která zahrnuje ochranu lesních celků s mnoha druhy travin, mechů a dalších rostlin, a další rezervace „Żubrowisko“ zřízená k ochraně zubrů.

Právě zubři jsou jednou z největších atrakcí kraje, žijící v lesích v Jankovicích u Pszczyny, kde nyní sídlí Středisko ekologické výchovy „Zubří Pszczyny“. Z očí do očí s králem lesa se lze potkat také sotva pár metrů od starého města a zámku, kde v divoké scenerii parku „Zwierzyniec“ byla založena ukázková farma zubrů. V kraji je mnoho naučných stezek a množství přírodních památek, kterými jsou několikasetleté duby, lípy, dubové aleje i chráněné rostliny.

In the World of Nature

The area around the town of Pszczyna, rich in forests and water, is considered to be the green lungs of Silesia. Tourist movement has been developing in the areas of ancient forests recently and many kilometres of cycle tracks going via beautiful forest landscape have been made.

There are two nature preserves in the forest district of Kobiór: Babczyna Dolina that protects forest complexes with numerous grass species, bryophytes and other plants and „Żubrowisko“, a nature preserve protecting wisents.

Wisents (or European bisons) are

one of the biggest attractions of the region. They live in the forests of the village of Jankowice near the town of Pszczyna, where the Eco-Training Centre named „Wisents of Pszczyna“ is located. Visitors can meet the king of the forest face-to-face also only several meters far from the old town and the castle, where a demonstration farm of wisents was established in the „wild“ part of the park named „Zwierzyniec“. There are plenty of nature trails and natural monuments, i.e. several- centuries-old oak trees, lime trees, oak parkways as well as protected plant species.

Pivo v Beskydech

 Při poznávání malebné beskydské krajiny mezi kopečky a údolími vám může snadno vyschnout v hrdle. Na Beskydské pivní stezce však s hašením žizně nemáte problém, a ještě můžete v malých i velkých pivovarech poznat odlišnost barev, chutí a historie tohoto zlatavého moku, který patří mezi klasické české turistické artikly. Beskydská pivní stezka je nejen cestou za poznáním Beskyd, ale také putováním za pivem a lidmi, pro které je výroba piva a odhalování její historie nejen povoláním, ale zároveň i zálibou. Nošovický pivovar patří mezi giganty, jako příjemný kontrast se nabízí Pivovar U Koníčka ve Vojkovicích. Prohlídka pivovaru Radegast začíná v Návštěvnickém centru – Radegastově svatyni s interaktivní expozicí. Zde vás seznámí s historií piva a jeho propojením s životem

v regionu, kultem boha Radegasta a čistou beskydskou přírodou, která dává pivu Radegast základ v podobě vynikající vody z Morávky. Pak vyraťte na prohlídku vlastní výroby, včetně varny – samého srdce pivovaru. Tady uvidíte pivovarské pstruhы dohlížející na kvalitu používané beskydské vody, která je klíčovou surovinou. Nemůže chybět ani ochutnávka v degustační věži nad pivovarem, z níž se nabízí krásný výhled na malebné panorama Beskyd.

Domáckou atmosféru vaření piva si naplně vychutnáte ve Vojkovicích v Pivovaru U Koníčka, kde se pod příznačnými názvy Ryzák, Vraník, Grošák skrývají pivní koně, kteří dokážou ve svých kategoriích pro svou stáj sbírat významná ocenění. A to ještě můžete ochutnat lehký ovocný pivní nápoj s chutí pomeranče, borůvky, maliny nebo sezonní speciály.

Beer in the Beskydy Mountains

 Your throat can easily run dry during your sightseeing trips in the picturesque landscape of the Beskydy Mountains among its hills and valleys. There is, however, no problem with satisfying your thirst on the Beskydská pivní stezka (The Beskydy Mountains Beer Track). Moreover you can explore the differences in colours, tastes and history of the golden fluid that belongs among classic Czech tourist commodities in small as well as large breweries. The Beskydy Mountains Beer Track is not only the way to discover the Beskydy Mountains, but also the way to beer and people for whom beer production and its history became not only their job but also their hobby. The Radegast Brewery in the village of Nošovice belongs to giants whereas the Brewery U koníčka (Horse's Brewery) in the village of Vojkovice presents a pleasant contrast as far as the size is concerned.

The Radegast Brewery Tour starts at the Visitor centre – the Radegast Shrine with an interactive exhibition. It takes you through the history of Radegast beer and its ties with the life in the region, the cult of Radegast the god and the pure nature of the Beskydy Mountains countryside, which provides the basic ingredient for the beer, excellent water from the Morávka River. Then the actual tour to the production area starts – including the brewhouse – the heart of the brewery. There you can see the brewery trouts that monitor quality of the water from the Beskydy Mountains which is used for beer production and which is the key ingredient. You cannot miss the beer tasting in a tasting tower dominating over the brewery which offers a wonderful panoramic view to the picturesque Beskydy Mountains.

Homely atmosphere can be enjoyed at the U Koníčka (Horse's) Brewery in the village of Vojkovice. Beer horses are hidden there under distinctive names of Ryzák (chestnut), Vraník (black horse) and Grošák (roan) that have proved to be able to collect prestigious awards in their categories for their stable.

Moreover, you can taste a light fruit beer drink with orange, blueberry and raspberry flavour or special season beers there.

Piwo w Beskidach

 Podczas rozlicznych wypraw w malownicze rejony wzgórz i dolin Beskidów, nie raz może zaschnąć w gardle. Skorzystaj wtedy z Beskidzkiego Szlaku Piwnego. Dzięki niemu odkryjesz bogactwo kolorów, smaków i historii tego złotego trunku, produkowanego nie tylko w dużych, ale i w niewielkich browarach. A przy okazji połączysz podziwianie gór z poznawaniem ludzi, dla których produkcja piwa stała się prawdziwym hobby. Przejdziesz od piwnego giganta – Browaru Radegast we wsi Nošovice do małutkiego Browaru Końskiego (U koníčka) we wsi Vojkovice. Wycieczka po Browarze Radegast rozpoczyna się interaktywną prezentacją w Świątyni Radegast. Film przedstawia podróż po historii piwa Radegast, jego związkach z lokalną społecznością, kultem "boga piwa" oraz zabiera na spotkanie z czystą naturą Beskidów, która dostarcza głównego składnika chmielowego trunku – wspaniałej wody z rzeki Morawki. Potem ruszysz w rzeczywistą podróż po zabudowaniach browaru, aż trafisz do jego serca – warzelni – gdzie woda z Morawki jest monitorowana. Nie możesz oczywiście pominąć skosztowania lokalnego przysmaku w wieży degustacji, z której roztacza się widok na piękną panoramę Masywu Beskidów. Całkiem innej – domowej – atmosfery doświadczysz w browarze U koníčka we wsi Vojkovice. Piwne konie kryją się tu pod wyróżnymi imionami: Orzech (Ryzák), Czarny (Vraník) i Deresz (Grošák), dowodząc swojej klasy w zawodach, gdzie zdobyły prestiżowe nagrody w swoich kategoriach. Dodatkowo w browarze można skosztować lokalnego napoju piwnego o smaku pomarańczy, jagody lub maliny oraz specjalnego piwa sezonowego.

Ke Krásné patří Lysá hora

 Krásná představuje rozsáhlou rekreační obec v samém srdci nejcennějších partií Moravskoslezských Beskyd. Na jejím území se nachází dvě přírodní rezervace, jedna přírodní památka i nejvyšší zdejší vrchol – Lysá hora. Není proto divu, že to nejlepší, co může obec návštěvníkům nabídnout, jsou právě přírodní krásy beskydské horské krajiny. Ty lze poznat díky množství značených pěších i cykloturistických tras, narazíte i na několik naučných stezek. Přírodní památka Obidová představuje nejcennější beskydské rašelinné louky, Přírodní rezervace Travný na západním svahu hory Travný ukazuje pestrost zdejší vegetace a Přírodní rezervace Zimný potok se může pyšnit například tím, že průměrný věk stromů horního patra tu dosahuje 210 let.

Lysá hora představuje přirozený turistický magnet. Běžná denní návštěvnost se v rekreační sezóně pohybuje mezi 300-700 osobami, za překněho počasí v letních měsících jde však až o 3 000 osob. Současná roční návštěvnost Lysé hory je odhadována na zhruba 130 tisíc návštěvníků.

Łysa Góra, która należy do wsi Krásná

Rozległa turystyczna wieś Krásná leży w sercu najbardziej drogocennej części Beskidów. Tu znajdują się dwa rezerwaty przyrody, jeden pomnik przyrody oraz najwyższy szczyt tego masywu – Łysa Góra. Nic dziwnego, że piękno natury przyciąga turystów. Zwiedzanie ułatwiają liczne oznaczone trasy turystyczne zarówno dla pieszych, jak i rowerzystów. Pomnik przyrody Obidová to unikatowe wrzosowiska na terenie Beskidów. Rezerwat Travný na zachodnim zboczu góry Travný ukazuje całą różnorodność flory, a średni wiek drzew w rezerwacie Zimný potok to 210 lat. Łysa Góra przyciąga turystów jak magnes. Dzienne odwiedza ją średnio 300 – 700 osób, ale przy ładnej, letniej pogodzie liczba ta może wzrosnąć do nawet 3.000 osób. Rocznie na Łysą Górkę wchodzi około 130.000 ludzi.

Łysa hora Mountain belongs to the Village of Krásná

The village of Krásná is a large recreational village in the very heart of the most precious parts of the Moravskoslezské Beskydy Mountains. There are two nature preserves on its territory, one natural monument and also the highest peak of the Beskydy Mountains, Łysa hora Mountain. No wonder that natural beauties of the landscape are the best that the village can offer to its visitors. They can explore them also due to numerous marked tracks and paths for tourists as well as cyclists and even several natural trails can be found there. Obidová Natural Monument presents the most precious moor meadows in the Beskydy Mountains. Travný Nature Preserve on the western slope of Travný Mountain shows the diversity of local vegetation and Zimný potok Nature Preserve can boast e.g. with its average upper tree layer lifespan reaching 210 years.

Łysa hora Mountain is a common tourist magnet. Average daily attendance in high season is between 300 – 700 visitors, however good weather conditions in summer months can attract up to 3,000 tourists. Current attendance of Łysa hora Mountain is estimated to 130,000 visitors per year.

Kulturalne klimaty

 Powiat Pszczyński niejednego może zaskoczyć bujnie rozwijającym się życiem kulturalnym. W mieście Pszczyna, jak również w sąsiednich gminach odbywa się wiele cyklicznych imprez, przyciągających wielu sympatyków nie tylko z kraju, ale również z zagranicy. Dbałość o dziedzictwo kulturowe regionu jest jednym z zadań realizowanych przez miejscowe samorządy i podlegające im instytucje oraz przez stowarzyszenia, parafie, koła gospodów wiejskich. Stanowią one pieczę nad działalnością zespołów regionalnych, patronują i organizują różnorodne konkursy, imprezy folklorystyczne. Największymi cyklicznymi imprezami w Powiecie Pszczyńskim są: „Wieczory u Telemana” – festiwal muzyki barokowej, „Spotkania pod Brzymem” i „Mały Brzym” – święto kultury ludowej, „Powiatowy Konkurs Potraw Regionalnych”, „Powiatowe Dożynki” oraz coroczny „Wielki Piknik Pszczyński”. W ciągu roku poszczególne gminy zapraszają na swoje własne święta, takie jak: „Dni Pszczyny”, „Dni Goczałkowic- Zdroju”, „Dni Kobióra”, „Dni Pawłowic” oraz Festiwal Folklorystyczny Dorosłych wraz z Festiwalem Folklorystycznym Dzieci i Młodzieży Gminy Miedźna”. Towarzyszą im zawsze liczne imprezy kulturalne i sportowe.

Cultural Climate

The region of Pszczyna can surprise its visitors with a rich cultural life. There are numerous regular events in the town of Pszczyna as well as in the neighbouring villages that attract many local fans and foreign visitors.

Attention to the cultural heritage of the region is one of the tasks performed by local authorities through local institutions, communities, churches and local people. They take care of activities of regional clubs and provide patronage under various competitions and folklore events. „Evenings at Teleman's” - a baroque music festival; folklore music festivals „Meeting under Brzym” and „Little Brzym”; „Region-

al Competition of Local Meals”; Regional Harvest Festival”; and annual „Big Picnic of Pszczyna” are the greatest regular events in the region of Pszczyna.

During the year, individual municipalities invite visitors to come to their own festivals, e.g. „Festival of the town of Pszczyna”; „Festival of the village of Goczałkowice”; „Festival of the village of Kobiór”; „Festival of the village of Pawłowice” and the folklore festival of adults as well as the folklore festival of children and young persons in the village of Miedzno. Moreover, there is always a great number of supporting cultural and sports events during the festivals.

Kulturní klima

 Pszczyński okres může hodně překvapit bujícím kulturním životem. Ve městě Pszczyna, stejně jako v okolních obcích, bývá množství pravidelných akcí, přitahujících mnoho místních příznivců i zahraničních návštěvníků.

Péče o kulturní dědictví regionu je jedním z úkolů prováděných místní samosprávou přes zdejší instituce, sdružení, církve i venkovany. Starají se o činnost regionálních spolků, jsou patrony a organizátory různých soutěží a folklorních akcí.

Největšími pravidelnými akcemi v pszczyňském okrese jsou: „Večery u Telemana”, což je festival barokní hudby, „Setkání pod Brzymem” a „Malý Brzym”, které jsou svátky lidové kultury, „Regionální soutěž místních jídel”, „okresní dožinky” a každoroční „Velký pszczyński piknik”.

V průběhu roku jednotlivé obce zvou na své vlastní svátky jako například „Dny Pszczyny”, „Dny Goczałkowic”, „Dny Kobióra”, „Dny Pawłowic”, dále folklorní festival dospělých i folklorní festival pro děti a mládež obce Miedzna. Jsou vždy doprovázeny řadou kulturních a sportovních akcí.

Ciekawe miejsca powiatu

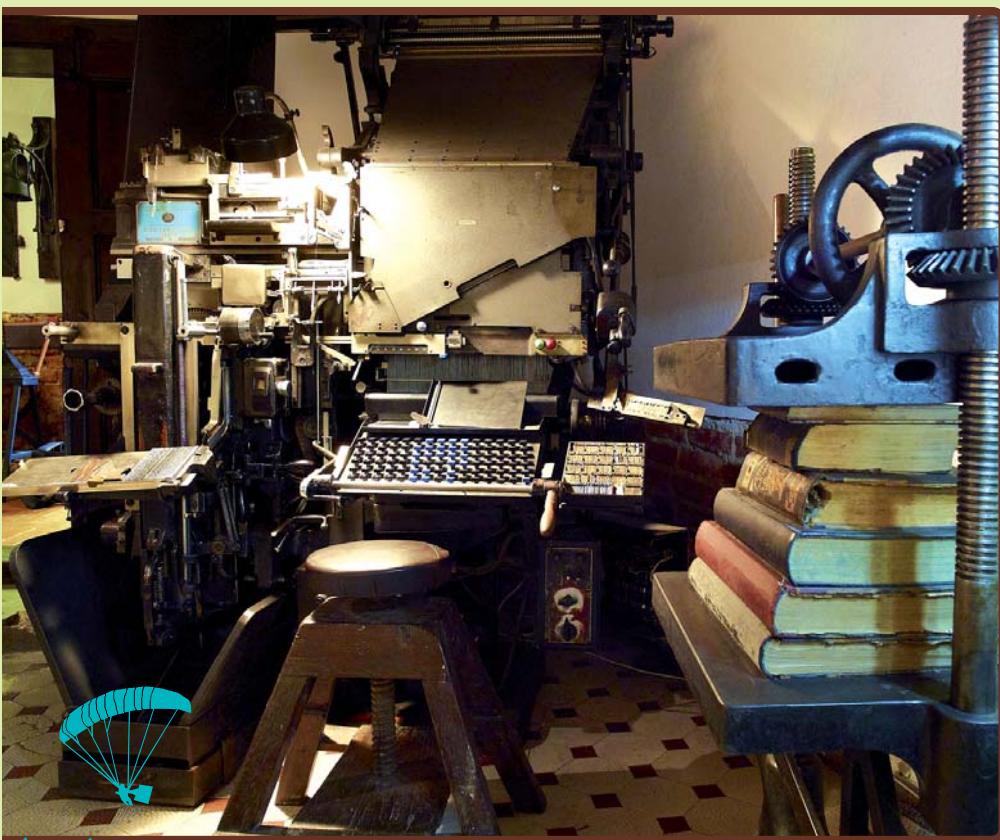
 Zamek Książęcy – to jedno z niewielu rezydencji w Polsce, które zachowało w większości swoje oryginalne, pochodzące z przełomu XIX i XX wieku wyposażenie. Muzealną przygodę w tym mieście można rozpocząć tutaj, a następnie uroczymi alejkami parku można udać się do skansenu „Zagroda Wsi Pszczyńskiej”, gdzie zgromadzone są najcenniejsze zabytki drewnianej archi-

tektury ludowej, pochodzące z okolicznych wsi. We wnętrzach poszczególnych obiektów można zobaczyć autentyczne wyposażenie. Następnie można udać się do Muzeum Prasy Śląskiej, jedynego takiego muzeum w Polsce. Prezentuje ono historię prasy śląskiej oraz dawne maszyny drukarskie i introligatorskie. Eksponaty muzealne ukazują dzieje prasy śląskiej od jej początków aż do roku 1939.

Zajímavá místa

 Knížecí zámek je jedním z mála sídel v Polsku, kde se zachovala většina původního stavu a zařízení, pocházejícího z přelomu 19. a 20. století. Muzeální dobrodružství v tomto městě zde můžete jen začít a pak se vydat malebnými uličkami parku do skanzenu zemědělských usedlostí, kde jsou shromážděny nejcennější památky dřevěné lidové architektury, pocházející z okolních vesnic. V interiérech jednotlivých objektů si můžete prohlédnout autentické dobové vybavení. Poté můžete navštívit Muzeum slezského tisku, jediné svého druhu v Polsku. To prezentuje historii slezského tisku, včetně starodávných strojů pro tiskárství a knihařství. Muzeální expozice přibližují historii tisku ve Slezsku od jeho počátků až do roku 1939.

Places of Interest

 Princely castle is one of a few well-preserved residences in Poland with numerous original pieces of furniture and equipment from the turn of 19th and 20th century. Your adventurous museum tour can merely start in this town, then you can follow picturesque parkways as far as the Open-Air Museum with wooden farmhouses that come from neighbouring villages and where the most precious monuments of folk wooden architecture can be found. Authentic period equipment and furniture can be seen in the interiors of the houses. Then you can visit the Silesian Museum of Press, one of its kind in Poland. It shows the history of Silesian press as well as old-timey printer's and binding machines. The displays show the history of printing in Silesia from its beginnings till 1939.

Partneři projektu:

Region Beskydy

Zájmové sdružení právnických osob
Náměstí Svobody 6
738 02 Frýdek-Místek
Česká republika
Tel: +420 739 203 934
e-mail: valaskova.dagmar@beskydy-info.cz
www.regionbeskydy.cz

Stowarzyszenie „Region Beskidy”

Ul. Widok 18/1-3
43-300 Bielsko-Biała
Polska
Tel: 0048 33 488 89 20
Fax: 0048 33 488 89 30
e-mail: biuro@euroregion-beskidy.pl
www.euroregion-beskidy.pl

Stowarzyszenie „Region Beskidy”

Beskydské informační centrum

Frýdek-Místek:

Náměstí Svobody 6
Tel.: +420 558 646 888
info@beskydy-info.cz

Zámecké náměstí 1257
Tel.: +420 558 438 391
info@beskydy-info.cz

Frýdlant nad Ostravicí:

Hlavní 308
Tel.: +420 558 676 909
info@beskydy-info.cz
www.beskydy.com

Sdružení obcí povodí Morávky

Obec Dobrá 230
739 51 Dobrá
tel: +420 558 692 272
fax: +420 558 692 940
vysnilhoty@iol.cz
www.povodimoravky.cz

Brama Wybrańców

Brama Wybrańców 1
43-200 Pszczyna
tel: +48 32 212 99 99
fax: +48 32 212 99 99
<http://www.pszczyna.info.pl>
bit@pszczyna.info.pl
pszczyna@slaskie.travel

Starostwo Powiatowe w Pszczynie

ul. 3 Maja 10
43-200 Pszczyna
tel.: +48 32 449 23 00
tel./fax: +48 32 449 23 45
powiat@powiat.pszczyna.pl
www.powiat.pszczyna.pl

Urząd Miejski w Pszczynie

Rynek 2
43-200 Pszczyna
tel: +48 32 449 39 00
fax: +48 32 449 39 55
pszczyna@pszczyna.pl
www.pszczyna.pl

Zagroda Żubrów

ul. Żorska 5
43-200 Pszczyna

tel: +48 32 447 05 03
zagroda@pszczyna.info.pl

